

اطلاع رسانی

نشریه فنی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

دوره سوم شماره ۱ و ۲ بهار و تابستان ۱۳۵۳

جایگاه دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکوماناسیون

در دانش اطلاع رسانی (۳)

نوشته: پروفسور دکتر پوزف کوبلیتس

ترجمه: جلال مساوات

تکامل فوق العاده و بی سابقه حوزه های اطلاعات تخصصی، کار را در جریان زمان به یک سری دانش های مختلف مربوط گردانیده است. این دانش ها یا هم اکنون "جاافتاده" و استحکام یافته اند و با اینکه در حال قوام گرفتن و استحکام یافتن هستند. تکامل حوزه های اطلاعاتی تخصصی همچنین به تحقیق در مناسبات اساسی متقابل بین این حوزه ها و نیز بررسی ترتیب منطقی آنها در نظام دانش ها منجر شده است. ما در اینجا آنچه را که مربوط به حوزه های اطلاعات تخصصی می شود "حوزه های موضوعی" و آن دانش هایی را که به این حوزه ها مربوط هستند "حوزه های احاطی" نام می گذاریم.

رده بندی اطلاعات تخصصی

(تشریح طرح شماره ۱)

۱- رده بندی از لحاظ فعالیت در حوزه های اطلاعاتی. مطالعات فریبندی

الف: انواع فعالیت بر حسب حوزه تخصصی (ردیف سازی عمودی)

اطلاعات در اقتصاد ملی

اطلاعات در علوم طبیعی

اطلاعات در علوم اجتماعی

اطلاعات سیاسی _ ایدئو لوژیک

اطلاعات فنی

اطلاعات اقتصادی

اطلاعات فنی _ اقتصادی

اطلاعات کشاورزی

اطلاعات مربوط به ساختمان و مسکن

اطلاعات در علم شیمی
اطلاعات پزشکی
اطلاعات فلسفی
اطلاعات فرهنگی
اطلاعات تعلیم و تربیتی

و غیره

ب- انواع فعالیت بر حسب حوزه کاربرد (ردیف سازی افقی)

اطلاعات مربوط به مدیریت و راهنمایی
اطلاعات مربوط به داد و ستد و بازاریابی
اطلاعات مربوط به پروانه های اختراعات

و غیره

پ- انواع فعالیت بر حسب اجزاء تشکیل دهنده اطلاعات تخصصی (۲۲)

موسسات مطبوعاتی

کتابفروشی ها

کتابداری

اطلاع و دکومانناسیون

امور بایگانی

امور موزه داری

موسسات ترجمه

موسسات حسابداری و موسسات تهیه گزارش

آمار

تبلیغات علمی و تولیدی

روزنامه نگاری

امور مربوط به آموزش

تحقیقات در زمینه اقتصاد

و غیره

۲- رده بندی اطلاعات تخصصی (بمعنی خیر) (۲۳)

الف: تقسیم بندی براساس محل های عینی (۲۴)

اطلاعات مدرکی

اطلاعات غیرمدرکی (۲۵)

ب: تقسیم بندی اطلاعات تهیه شده یا بازیابی شده از لحاظ منطق

اطلاعات تحلیلی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

اطلاعات ترکیبی

پ: تقسیم بندی بر اساس درجه اصالت

اطلاعات نخستین

اطلاعات ثانوی (ردیف دوم)

اطلاعات ردیف سوم

ت: تقسیم بندی برحسب چگونگی اطلاعات ثانوی (ردیف دوم)

اطلاعات کتابشناسی

اطلاعات مدرک شدنی (۲۶)

ث: تقسیم بندی بر حسب نحوه بدست آمدن اطلاعات

اطلاعات عمومی

اطلاعات تهیه شده بر طبق نقشه و هدف

اطلاعات ابتکاری

اطلاعاتی که براساس یکبار سفارش تهیه می شوند

اطلاعاتی که براساس سفارشات دائم و مستمر تهیه میشود یا

برنامه های تهیه اطلاعات موضوعی بضمیمه

اطلاعات منتخب و برگزیده شده

ج: تقسیم بندی براساس احتوای یک سفارش اطلاعاتی

اطلاعات مربوط به کتابشناسی

اطلاعات مربوط به محل و منشاء

اطلاعات موضوعی

اطلاعات عینی

نحوه تدارک (۲۷)

چ: تقسیم بندی براساس نحوه بکارگیری علائم

اطلاعات عددی (۲۸)

اطلاعات عددی _ الفبائی (۲۹)

اطلاعات حرفی (۳۰)

ح: تقسیم بندی براساس حوزه های روانی

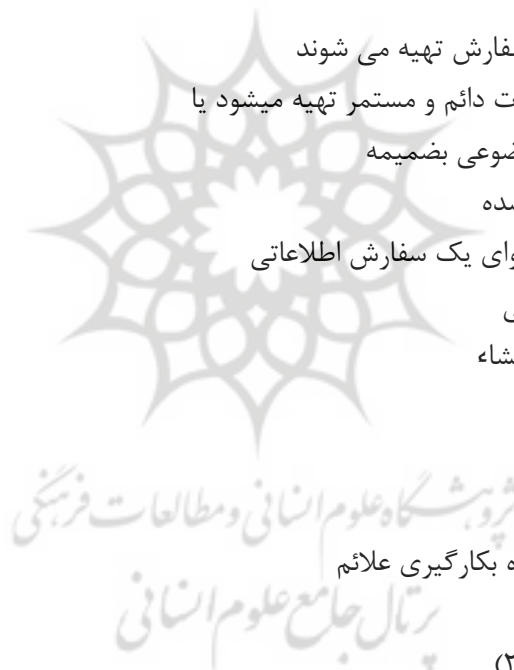
اطلاع عقلی (معنوی) (۳۱)

اطلاع مربوط به احساس (۳۲)

اطلاع مربوط به اراده (۳)

خ: تقسیم بندی بر حسب نحوه انتقال اطلاعات (اطلاع رسانی)

اطلاع بصری

اطلاع سمعی

اطلاع مربوط به لامسه (۳۴)

د: تقسیم بندی بر حسب توالی و تناوت انتقال اطلاعات

اطلاعاتی که یکبار بوقوع می یابند

اطلاعات مستمر

اطلاعاتی که بدون قاعده و ترتیب در فاصله زمانهای مختلف بدست می آیند.

اطلاعاتی که در فاصله زمانهای معین (بطور ادواری) بدست می آیند.

و غیره

نتایج این پیشرفتهای درحوزه اطلاعات تخصصی و نیز پیشرفتهای خارج از حوزه های مزبور به وسیله طرح شماره ۲ نمودار می گردد.

طرح شماره ۲- تقابل (در برابر هم قرار گرفتن) حوزه های متعلق به اطلاعات باضافه حوزه های فرعی آنها و دانشهای مربوط به تمامی این حوزه ها: (۳۵)

___ در مورد موضوعهای این علوم که باید حوزه های عمل هر یک از آنها را بدقت شناخت و مرز هر کدام را در برابر دانشهای دیگر بدرستی مشخص کرد.

___ زمینه های همکاری در راه پیشرفت و تکامل این حوزه ها را باید تعیین کرد و مورد تقویت قرار داد.

___ مشخصات قابل انتزاع این دانش ها را بیاید بدست آورد. این مشخصات ترتیب دانشهای مربوط بهم (ترتیب حوزه های کار عملی) را تحت یک مفهوم که مشخصات انتزاعی را در خود خلاصه می کنند، ممکن میسازد.

در نظر نگرفتن مناسبات متقابل علوم مربوط بهم و ترس از تعیین جایگاه هر یک از دانش ها در نظام منطقی علوم یکنوع محافظه کاری است و از لحاظ پیشرفت مصارف بشری زیانمند است و به تفرد علوم منجر میشود. ما این روش را بهیچوجه درست نمی دانیم و لذا از دیدگاه ما دانش کتابداری و دانش اطلاع رسانی _ دکوماناسیون یک سری وظایفی بعهده دارند که مهمترین آنها از جمله عبارتست از:

___ توضیح و روشنگری مناسبات این دانش ها با یکدیگر

___ توضیح مناسبات آنها با دانش های خویشاوند

___ خلاصه کردن اصول و نظامهای علمی در یک منطقه

___ خلاصه کردن مشخصات قابل انتزاع نظامهای علمی در یک مفهوم احاطی *Oberbegriff*

___ خلاصه کردن تمام اجزاء مشهود و قابل لمس این نظامهای علمی در یک قلمرو علمی که این قلمرو علمی از مفهوم احاطی بدست آمده و مبنای علمی طبقه نظامهای علمی را تشکیل می دهد.

___ توجه به "علوم پیرامون" یا علومی که در پیرامون حوزه کار مورد نظر قرار دارند بخصوص آنها که از لحاظ تئوری شناسائی و روش کار، بسیار حائز اهمیتند.

۱- مناسبات متقابل بین دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکوماناسیون. مناسبات متقابل

بین دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکوماناسیون از وحدت، شباهت، ارتباط و

تابعیت هفت مشخصه بنیادی دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکوماناسیون ناشی

میگردد.

این هفت مشخصه بنیادی و اساسی عبارتند از:

___ هدف

___ موضوع

___ تئوری

___ روش کار

___ تشکیلات

___ تکنیک و

___ تاریخ

موضوع دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکومانتاسیون و مشخصات بنیادی آنها عملاً در بخش یک این مقاله مورد بررسی قرار گرفت و نشان داده شد که حوزه های عملی هر دو قسمت موضوع تحقیقات در دانش کتابداری و دانش اطلاع دکومانتاسیون را تشکیل می دهند.

اگر بخواهیم در اینجا به شش مشخصه بنیادی دیگر و دانش کتابداری و اطلاع _ دکومانتاسیون به تفصیل بپردازیم، سخن بسیار به درازا خواهد کشید. باید گفت که تاکنون، تا آنجا که ما اطلاع داریم، درباره این دو دانش تحقیق تطبیقی و مقایسه ای بمعنی جامع و وسیع خود صورت نگرفته است. در چنین تحقیقی، بنظر ما نقطه شروع باید مشخص ساختن مفهوم "دانش اطلاع رسانی"، "دانش کتابداری" و "دانش اطلاع _ دکومانتاسیون" باشد. برای بدست دادن تعریف در این زمینه ها بطور کلی از هفت مشخصه دو مشخصه کافی است. این دو عبارتند از: هدف و موضوع، پنج مشخصه دیگر بعلت خصلت کاملاً عینی و ملموس که دارند یا بعلت اینکه در تعریف آنها بحث و اختلاف نظری پیش نمی آید، مسأله ای بوجود نمی آورند. (۳۹)

تعریف دانش اطلاع _ دکومانتاسیون تقریباً باینصورت در می آید:

دانش اطلاع _ دکومانتاسیون نظام علمی طبقه بندی شده ای است که هدف آن ایجاد مبانی علمی بمنظور انتقال اطلاعات در تئوری و عمل بوسیله آماده سازی معلومات و شناختها است.

هدف

___ راجع است به ماهیت، اشکال متظاهر شدن، مناسبات و ساخت و قوانین حرکت و پیشرفت

اطلاعات مدرک شدنی و نیز نیازهای اطلاعاتی

___ راجع است به امکانات تصحیح و بهتر کردن مستمر کار

در زمینه اطلاع _ دکومانتاسیون

در زمینه روشهای کار تخصصی

در زمینه آموزش و تکمیل معلومات نیروهای انسانی که بکار در زمینه اطلاع

دکومانتاسیون مشغولند و

در زمینه همکاری اطلاع _ دکومانتاسیون با تمام سازمانهایی که کارشان بنحوی به اطلاعات تخصصی مربوط می شود _ همچنین

در زمینه تاریخ اطلاع _ دکومانتاسیون

در صورت لزوم این تعریف را می توان تفصیل بیشتری داد و یا آنرا دقیقتر کرد. دانش اطلاع رسانی باید در معنای وسیع خود دانش کتابداری را نیز در بر بگیرد. تعریفی که از دانش کتابداری در Bibliothekswesers Lexikon des (فرهنگ کتابداری) بدست داده شده است، از نظر ما خالی از ایراد نیست.

۲- مناسبات دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکومانتاسیون با دانشهای خویشاوند

همچنانکه از طرح شماره ۲ نتیجه میشود، دانشهای خویشاوند با دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکوماناسیون عبارتند از: دانش بایگانی، روابط زبانی، دانش روزنامه نگاری، دانش تعلیم و تربیت، علم آمار و دانش مربوط به موسسات انتشاراتی و چاپ و توزیع کتاب. در اینجا باید گفت که هیچگونه ادعائی نیست که ترتیبی که ما قائل شده ایم، کامل باشد. همچنین در اینجا این نکته را نیز باید تذکر داد که شماره بخش های دانش اطلاع‌رسانی در هر حال همواره تابع افزایش شماره بخش های اطلاعات تخصصی است. مناسبات دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکوماناسیون با دانشهای ذکر شده در فوق نیز براساس وحدت (یکسان بودن)، شباهت، ارتباط و تابعیت مشخصات بنیادی آنها پایه‌گذاری می شود. مهمترین مشخصه در این مورد، موضوع مورد مطالعه است. درست نظیر آنچه در مورد مناسبات دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکوماناسیون اشاره شد، در زمینه مناسبات دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکوماناسیون با دانشهای خویشاوند نیز تاکنون هر چند که تحقیقات جداگانه صورت گرفته لکن تحقیق جامع و همه جانبه ای انجام نشده است.

۳- ماهیت دانش اطلاع رسانی

دانش اطلاع رسانی نامی است که برای "مفهوم احاطی" Oberbegriff تمام دانش هائی که در شماره ۲ آمده برگزیده شده است. بنابراین مفهوم احاطی نشان دهنده یک قلمرو علمی است که دانش های ذکر شده در شماره ۲ بعنوان نظامهای علمی بآن تعلق دارند. این مفهوم تمام مشخصات قابل انتزاع این دانشها را شامل میشود. دانش اطلاع رسانی بعنوان قلمرو علمی، تمام بخشهایی را که تشکیل دهنده مبنای تئوریک نظامهای علمی مربوط هستند، نیز در برمیگیرند. لذا در مرحله کنونی که هنوز مرحله سازندگی دانش اطلاع رسانی است _ این اجزاء در مقیاسهای متفاوت، از آن مشخصات قابل انتزاع بدست می آیند. از آنجا می توان نتایج نهائی مطلوب را بسهولت بدست آورد. در شماره ۴ این مطلب در شکل تکمیل شده خود مورد مطالعه قرار خواهد گرفت. اصطلاح "دانش اطلاع‌رسانی" که ما در اینجا برای تعیین نگرشهای خود مورد استفاده قرار داده ایم مثل بسیاری دیگر از اصطلاحات مربوط به اطلاعات تخصصی و دانشهای مربوط به آنها هنوز مورد توافق همه دانشمندان و محافل علمی مربوط به این رشته قرار نگرفته است. بسیاری بخصوص واژه "Informatik" را در برابر آن قرار می دهند. در حد خود اصطلاح Informatik بطور کلی قابل پذیرش است و از لحاظ زبانی در واقع می توان آنرا نام دانشی قرارداد که اطلاعات، فعالیت اطلاعاتی، استفاده کنندگان از اطلاعات و نظایر اینها را مورد تحقیق و بررسی قرار میدهد اما این اصطلاح همچنان که تعریف آن نشان میدهد (۴۰) کاملاً دقیق نیست و بنابراین از لحاظ قلمرو علمی که بوسیله این موضوعات مشخص میگردد ابهاماتی را بوجود می آورد. مولفاتی که تعریفی از این واژه بدست داده اند، از یکطرف اطلاعات علمی (= اطلاعات تخصصی) را با اطلاعات معنایی (= اطلاعات انفرادی + اطلاعات تخصصی) یکسان میگیرند و لذا دامنه ای برابر با دانش ارتباطی (به طرح شماره ۲ نگاه فرمائید) برای این واژه قائل میشوند از

طرف دیگر به حوزه دانش اطلاع _ دکومانتاسیون محدود و منحصر میسازند. از آنجا که این مفهوم از دانش ارتباطی محدودتر و از دانش اطلاع رسانی وسیعتر است، می توان اصطلاح Informatik را از لحاظ زبان و لفظ (اقانه از نظر مفهوم) دومی برای دانش اطلاع رسانی در نظر گرفت. برای اطلاع بیشتر در این مورد به مقدمه چاپ آلمانی کتاب میخایلو ف مراجعہ کنید.

۴- حوزه هائی که از لحاظ تئوری شناسائی و از لحاظ روش کار در کنار دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکومانتاسیون قرار میگیرند.

این حوزه های فعالیتی بیشتر یا کمتر قسمت هائی از دانش های زیرین هستند:

___ نظریه شناسائی	___ دانش شناسی
___ منطق	___ دانش تاریخ
___ دانش ارتباطی	___ نظامهای فنی
___ سیبرنتیک	بویژه:
___ ریاضیات	الکترونیک
___ نمادشناسی	الکتروتکنیک
___ زبان شناسی	فن محاسبه
___ فیزیولوژی اعصاب	ابزار و ادوات فنی
___ روان شناسی	پلی گرافی
___ جامعه شناسی	ریروگرافی
___ اقتصاد	فنون اداری
___ دانش سازمان دهی	

این علوم برای همه نظامهای علمی متعلق و مربوط به دانش اطلاع رسانی (در هر مورد به نسبتی) واجد اهمیتند و بدینگونه می توان آنها را حوزه هائی پیرامون موضوع دانش اطلاع رسانی محسوب داشت. اینکه می گوئیم پیرامون موضوع دانش اطلاع رسانی، بدان معنی نیست که علوم مزبور برای نظامهای علمی دانش اطلاع رسانی "تابلو" هستند بلکه بعکس، آنها شناختهای عمومی ناشی از دانش اطلاع رسانی را در سطوح کاملاً تخصصی مشخص و محسوب میسازند و این شناخت را تحت شرایط خاص غنا می بخشند.

بطور خلاصه می توان گفت که ترتیب و تنظیم دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکومانتاسیون تحت یک دانش به نظام اطلاع رسانی هم از لحاظ تئوری دستگاه منطقی و هم از نظر حوزه عملی قابل توجیه است. فصل بعدی نشان میدهد که این مطلب از لحاظ آموزش و پژوهش نیز معتبر است.

بخش چهارم _ کتابداری و دانش اطلاع _ دکومانتاسیون
بعنوان رشته های تحصیلی دانشگاهی و نیز بعنوان
حوزه هائی برای تحقیق و پژوهش

اکنون پانزده سال است که در دانشگاههای ما رشته کتابداری و سه سال است که رشته اطلاع _ دکومانتاسیون دائر شده است (۴۱) در این مدت در زمینه این دانشها هم از لحاظ کار آموزشی و هم از لحاظ تحقیقی و چاپ نشریات پیشرفتهای کم و بیش قابل توجهی بدست آمده است. سومین برنامه اطلاع مدارس عالی، در زمینه تربیت، تحصیل، تحقیق و پژوهش هدفهای عالیتری را در نظر گرفته و وظایف تازه ای تعیین کرده است. این برنامه همچنین نحوه بکارگیری روشهای بهتر و موثرتری را بدست داده و تجدید و اصلاح سازمانهای مربوط را برای حل مسائل موجود و در راه پیشرفت و تعالی توصیه کرده است. این مطالب بتمامی در مورد دانش کتابداری و دانش اطلاع دکومانتاسیون نیز صدق می کند.

براساس این برنامه، ما، در مورد رشته های تحصیلی و تحقیقات در زمینه دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکومانتاسیون طرحی پیشنهاد کرده ایم. مطالب مندرج در این طرح تاکنون بارها مورد بحث و مذاکره دانشمندان و متخصصان قرار گرفته است ولی البته باید دانست که درباره برخی از این مطالب دانشمندان و اهل فن به توافق نهائی نرسیده اند. جدول شماره ۸ طرح فوق الذکر را نشان میدهد. (رجوع شود به انتهای مقاله)

ملاحظاتی درباره جدول شماره ۸

___ برای تکمیل مشخصات دانش کتابداری و دانش اطلاع _ دکومانتاسیون باید رشته های مربوط به حوزه دانش اطلاع رسانی را بآنها افزود.

___ دانش اطلاع رسانی دارای حوزه موضوعی خاص است ولی این "حوزه موضوعی" هنوز با "حوزه عملی" آن تطابق لازم را پیدا نکرده است. معنی این سخن آنست که: یک موضوع تحقیق وجود دارد که برای تمام حوزه های اطلاعاتی تخصصی مشترک است و آنرا می توان بعنوان حوزه موضوعی دانش اطلاع رسانی تلقی کرد اما هنوز یک "حوزه فعالیت": نمی توان در نظر گرفت که باین حوزه "موضوعی" دقیقاً تطابق پیدا کند. بعضی وزارتخانه ها، شرکت ها و سازمانهای علمی، بخصوص سازمانهای مراکز اطلاعاتی نامیده می شوند سعی دارند که این دو حوزه را با هم تطابق دهند. مراکز اطلاعاتی در واقع نیز تا اندازه زیادی همه آنچه را که به اطلاعات تخصصی مربوط میشود و بخشها و اجزاء دیگر را که بنحو اساسی و بنیادی با آنها پیوند می یابد در بر میگیرند از آنجمله: کتابخانه تخصصی، سازمان

اطلاع _ دکومانتاسیون دایره ترجمه، بایگانی، مواد و مصالح برای آمار، کادر تخصصی، دایره فنی و امثال اینها

بخش پنجم _ خلاصه آنچه گفته شد:

کتابداری و اطلاع _ دکومانتاسیون از یکطرف هر یک ویژگی هائی دارند که راجع به آنها باید همواره از دو حوزه فعالیت و کار مختلف صحبت کرد اما از طرف دیگر چنان بهم پیوند یافته اند که در کنار یک گروه حوزه های فعالیت دیگر، یک قلمرو واحد در زمینه اطلاعات تخصصی را تشکیل می دهند. آنها به دانش های مربوط به این دو حوزه فعالیت یعنی به دانش کتابداری و به دانش اطلاع _ دکومانتاسیون می پردازد و از آنجا که دانش اطلاع رسانی در برگیرنده دو دانش کتابداری و اطلاع _ دکومانتاسیون است، پس در تحلیل نهائی می توان گفت که آنها به دانش اطلاع رسانی می پردازند. دانش اطلاع رسانی نه تنها در برگیرنده دو فوق الذکر است بلکه همچنین دربرگیرنده سایر نظامهای علمی است که بنحوی با آن پیوند می یابند لذا باید در تشکیل احتوائی و سازمانی دو دانش را کاملاً مورد نظر قرار داد. امیدواریم ادامه بحثی که ما در این مقاله بآن پرداختیم نشان دهد که آیا واقعاً از دیدگاههای دیگری نیز می توان این موضوع را مورد مطالعه قرار داد یا نه و همچنین آیا موارد دیگری برای آن می توان در نظر گرفت یا نه و هر گاه جواب این پرسش مثبت است، چگونه می توان آنرا به مرحله اجرا در آورد.

پاورقی ها

(۲۲) - همچنین نگاه کنید به قسمت اول ترجمه. بخش اول ۱-۲ تهیه اطلاعات. صفحات ۲۸ و ۲۷

(۲۳) - اطلاعات معنایی را از دو جنبه و به دو معنی می توان در نظر گرفت:

۱- بمعنای معادته و فرایند Prozez و فعالیت و مانند اینها

۲- بمعنای موضوع و متعلق Objekt و محتوای این فعالیت

بنابراین در حوزه اطلاعات معنایی مابین اطلاعات بمعنی یک فرایند (فرایند اطلاعاتی و جریان اطلاع حاصل کردن) و اطلاعات بمعنای خبر و آگاهی تفاوت می گذاریم.

اطلاعات معنایی را باعتبار دیگر نیز می توان به دو دسته تقسیم کرد:

اطلاعات علمی و اطلاعات غیرعلمی. میدانیم که کوبلتیس بجای "اطلاعات علمی" (اطلاعات

تخصصی) میگوید. (مترجم)

Die materielle Trager (۲۴)

(۲۵) - اطلاعات غیرمدرکی که فی نفسه ملموس و مشهود نیستند و بخودی خود نمی توانند مدرک قرار بگیرند نظیر بحثها و مذاکرات حرفه ای و تخصصی و خطابه ها و سخن رانی ها.
(۲۶) - به پاورقی شماره ۶ (قسمت اول ترجمه) رجوع فرمائید.
(۲۷) - منظور از نحوه تدارک مدارک اینست که مدارک مورد نظر بصورت متن اصلی است یا ترجمه شده است یا بصورت دوباره سازی شده
(۲۸) - اطلاعات عددی اطلاعاتی هستند که بوسیله اعداد نشان داده میشود.
(۲۹) - اطلاعات عددی _ الفبائی بوسیله اعداد و حروف الفبائی نموده میشود.
(۳۰) - اطلاعات حرفی که فقط بوسیله حروف نشان داده میشود (حروف زبان طبیعی یا یک زبان تخصصی و یا زبان بازیابی اطلاعات)
(۳۱) - اطلاعات عقلی (معنوی) اطلاعاتی هستند که از قوه منطقی _ انتزاعی فکر آدمی ناشی میشود.

(۳۲) - اطلاعات مربوط به احساس از احساس و عاطفه سرچشمه میگیرند.
(۳۳) - اطلاعات مربوط به اراده از اراده و تصمیم آدمیان ناشی میشود.
(۳۴) - نوشتار قابل استفاده نابینایان.
(۳۵) - یکی از موادی که مقاله "کوبلتیس" را بشدت مورد انتقاد و احیاناً "حمله" قرار می دهد مربوط به همین قسمت است (بمقدمه مترجم در آغاز مقاله رجوع فرمائید)
(۳۶) - از اصطلاح "سطوح موضوعی" چیزی نزدیک به مفهوم "جنبه عملی" منظور است.
(۳۷) - "بایگانی آنچه که باید بایگانی شود (اعم از نوشته، عکس، نوار ضبط و غیره) گردآوری می کند، مرتب می سازد، حفظ و نگهداری میکند و در دسترس استفاده کنندگان قرار میدهد" نقل از مقالات دیگر نویسنده مقاله (مترجم)

(۳۸) - Interliguistik

(۳۹) - در این مورد از جمله می توان به منابع زیر مراجعه کرد:
____ Kunze, Horst: Grundzuge der Bibliothekslehre.
3. Aufl. Leipzig 1966, S. 230-240 (مبانی آموزش کتابداری)
____ Koblitz, Josef: Zum Wesen und Zum Entwicklungsstand der Informations- und Dokumentationswissenschaft.

(راجع به ماهیت و وضع تکاملی دانش اطلاع _ In: ZIID Zeitschrift. 15 (1968)

دکوماناسیون)

Koblitz, Josef: Thesen zum Wesen Information und Dokumentation und der Informations-und Dokumentationswissenschaft (ترجمه راجع به ماهیت اطلاع - دکوماناسیون)

ماهیت اطلاع _ دکوماناسیون و راجع به ماهیت دانش اطلاع - دکوماناسیون)

Michajlov, A. I.; Cerny, A. I.; Giljarevskij.

(۴۰ -

(R.S.: Osnovy Informatiki (Informatik (مبانی Moskva 1963.

(۴۱) - مقاله در سال ۱۹۶۹ نوشته شده است.

(۴۲) - با توجه به تاریخ کتابداری و با توجه به تاریخ اطلاع _ دکوماناسیون و با در نظر داشتن ارتباط بین همه آنها.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

جدول شماره ۸ رشته های تحصیلی دانشگاهی و تحقیقات در زمینه دانش کتابداری و دانش اطلاع _
دکوماناسیون

حوزه فعالیت	کرسی استادی	مواد درسی
۱- دانش اطلاع رسانی	۱- تئوری اطلاعات تخصصی	۱- سازمانهای علمی، اقتصادی و اجتماعی ۲- نیاز اطلاعاتی، استفاده از اطلاعات، روند اطلاعاتی ۳- اطلاعات و فعالیت اطلاعاتی ۴- منابع اطلاعاتی ۵- حوزه های کار اطلاعات تخصصی ۶- دانش اطلاع رسانی و نظامهای علمی مربوط به آن ۷- مناسبات دانش اطلاع رسانی با دانش هائی که از لحاظ تئوری شناسائی و از لحاظ روش کار با آن مجاورند. (نگاه کنید به بخش سوم شماره ۴)
۲- تکنیک اطلاعات	۱- عمل ذخیره و بازیابی اطلاعات بطریق دستی یا نیم دستی ۲- ذخیره و بازیابی اطلاعات با استفاده از ماشین _____ بکارگیری ماشینهای منگنه کارت _____ بکارگیری وسایل الکترونیک برای آماده سازی داده ها آماده سازی داده ها _____ بکارگیری وسایل میکروفیلم ۳- چکیده نویسی خودکار (اتوماتیک) علامت گذاری و ترجمه خودکار ۴- ماشین کردن و خودکار کردن امر سفارش و امانت کتاب، همچنین کوشش برای ماشین کردن و	

خودکار کردن سایر امور کتابخانه

۵- فن رهبری و مدیریت

۶- پلی گرافی عملی

۷- ساختمان کتابخانه

-
- ۳- تاریخ اطلاعات تخصصی و
تاریخ دانش اطلاع رسانی)
(۴۲
- ۱- کتابشناسی
- ۲- شناخت نسخه های دست نویس
(نسخه های خطی)
- ۳- هنر جلدسازی
- ۴- تاریخ کتابداری و تاریخ دانش
کتابداری
- ۵- تاریخ کتابشناسی
- ۶- تاریخ اطلاع _ دکومانتاسیون
همچنین تاریخ دانش اطلاع
دکومانتاسیون
- ۷- تاریخ حوزه های کار مربوط و
متعلق به اطلاعات تخصصی
(موسسات مطبوعاتی و مانند آن) و
علوم وابسته به این حوزه ها

-
- ۲- دانش کتابداری
- ۱- تشکیلات کتابداری
- ۱- نقش کتابخانه
- ۲- انواع کتابخانه و ساخت کتابخانه
در کشور مورد نظر
- ۳- ساخت و تشکیلات کار کتابخانه
- ۴- تجهیز مادی - فنی کتابخانه
- ۵- همکاران کتابخانه
- ۶- همکاری کتابخانه ها در سطح
ملی و بین المللی

-
- ۲- روش کار کتابخانه
- ۱- تهیه موجودی
- ۲- مورد استفاده قرار دادن موجودی
- ۳- کتابشناسی و اشکال دیگر اطلاع
کتابداری بکمک وسایل اطلاعاتی
- ۴- نقل و انتقال موجودی
-

۵- دادن آگاهی	
۶- تبلیغات در زمینه کتاب و کتابخانه	
۷- ثمربخشی، صرفه جویی زمان و صرفه جوئی اقتصادی در انجام امور مربوط به کتابداری	
۳- دانش اطلاع	۱- تشکیلات اطلاع
دکومانتاسیون	دکومانتاسیون
۱- نقش سازمانهای اطلاع	
دکومانتاسیون	
۲- انواع سازمانهای اطلاع	
دکومانتاسیون در کشور مورد نظر	
۳- ساخت و تشکیلات کار سازمان های اطلاع	
دکومانتاسیون	
۴- تجهیز و آماده سازی فنی مادی سازمانهای اطلاع	
دکومانتاسیون	
۵- همکاری سازمانهای اطلاع	
دکومانتاسیون با یکدیگر در سطح ملی و بین المللی	
۲- روش کار	۱- مدارک و وسایل اطلاعاتی
	اطلاع - دکومانتاسیون و مطالعات تحلیلی
	۲- وسایل اطلاعاتی ترکیبی
	۳- سیستم اطلاعات و سیستم بازیابی اطلاعات
	۴- ذخیره و بازیابی اطلاعات
	۵- انتقال اطلاعات
	۶- تبلیغات در زمینه اطلاع
	دکومانتاسیون
	۷- ثمربخشی، صرفه جوئی زمان و صرفه جوئی اقتصادی در انجام امور مربوط به اطلاع دکومانتاسیون

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی